

1. IDENTIFICACIÓ:

Nom de l'assignatura: Educació de la veu i de la seva salut
Codi: 50031
Professorat: Queralt Botey i Pepi Martin
Titulació: Logopèdia
Tipologia d'assignatura (obligatòria, troncal, optativa, etc.): Optativa
Crèdits (ECTS): 6 (3 teòrics i 3 pràctics)
Període en que s'imparteix (anual, semestral): semestral
Departament: Didàctica Expressió Musical Plàstica i Corporal
Idioma en que s'imparteix: Català
Grup: 1 i 2
Curs acadèmic: 2007-2008

*El coordinador/a adaptarà els ítems segons la seva titulació.

2. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

<p>DESCRIPCIÓ DE L'ASSIGNATURA: És una assignatura pràctica en la qual es treballa el cos i la veu per tal de descobrir i experimentar les capacitats d'expressió de cadascú per posteriorment tenir eines per observar i intervenir en l'àmbit de la veu.</p> <p>PREREQUISITS: No es requereix haver cursat prèviament cap assignatura, però es recomana cursar l'assignatura: Trastorns de la parla i la veu i la seva intervenció.</p>

3. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA:

Al finalitzar l'assignatura l'alumnat serà capaç de:

- Descobrir la importància de la pròpia experiència personal de la veu i expressió corporal per tal de realitzar una tasca logopèdica flexible i eficaç.
- Tenir consciència de la importància de l'actitud corporal i de la respiració per una bona fonació.
- Prendre consciència del propi aparell fonador i de les seves possibilitats vocals i expressives.
- Descobrir la importància del propi cos, la seva dinàmica energètica i l'actitud corporal com a elements imprescindibles per a una bona fonació i comunicació.
- Saber utilitzar recursos bàsics corporals, respiratoris i vocals per a una bona emissió de la veu.
- Saber trobar l'adequada utilització dels elements que determinen la qualitat i l'eficiència en l'emissió vocal: el timbre, l'entonació, la intensitat, l'expressivitat, l'articulació, la projecció.

- Experimentar les pròpies capacitats comunicatives individualment i en grup per tal de desenvolupar hàbits d'observació d'un mateix i de l'altre com a eines indispensables del procés reeducador.
- Conèixer i experimentar exercicis de reeducació vocal per a solventar trastorns vocals.

4. COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA:

- **Específiques i transversals**

Relació de les competències específiques: coneixements, habilitats (saber i saber fer) que s'esperen dels estudiants	Relació de les competències transversals: treball en equip, comunicació, resolució de problemes, etc.
<ul style="list-style-type: none"> • Millorar les habilitats comunicatives. • Avaluar la pròpia intervenció professional per a optimitzar-la. • Saber establir els objectius i les etapes del tractament que s'apliquen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ser capaç d'observar i escoltar activament. • Tenir motivació per la qualitat de l'actuació. • Tenir creativitat en l'exercici de la professió.

5. BLOCS TEMÀTICS DE L'ASSIGNATURA:

1. LA VEU I LA COMUNICACIÓ HUMANA:

- a) Tot el cos, instrument vocal
- b) Sistema fonador
- c) Exploració logopèdica de la veu: balanç vocal i hàbit fonatori

2. ACTITUD CORPORAL:

- a) Consciència de la pròpia actitud corporal (tensions, bloquejos...)
- b) Observació de la postura i la verticalitat corporal
- c) Tècniques bàsiques de relaxació
- d) Exercicis de correcció d'actitud corporal: peus, genolls, pelvis, hiperlordosi cervical i lumbar, eixos corporals, imatges.

3. RESPIRACIÓ:

- a) La respiració fisiològica i espontània fruit d'una bona actitud corporal.
- b) Observació tipus de respiració: clavicular, abdominal, intercostal i costodiafragmàtica.
- c) Alteracions de la respiració: bloqueig diafragmàtic.
- d) Exercicis per millorar dinàmica respiratòria: desbloqueig diafragmàtic i coordinació fonorespiratòria.

4. FONACIÓ:

- a) Òrgans bucofonadors
- b) Mecanismes laringis: mec. lleuger i mec. pesent

- c) Ressonàncies
- d) Projecció del so
- e) Expressió, intenció, timbre i articulació

- 5. RECURSOS DE SALUT VOCAL
- 6. DISFONIA FUNCIONAL I DISFONIA CONGÈNITA

6. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT – APRENTATGE

- Exposició teòrica per part del professor.
- Sessions pràctiques (exercicis individuals o en grup) d'experiències sobre el temari proposat.
- Exercicis d'improvisació, lectura... combinant l'adquisició dels elements teòrics en la pròpia experiència vocal i corporal.

Degut a la dimensió pràctica de l'assignatura, **és imprescindible la presencialitat** dels alumnes a les classes. Un dels objectius principals de l'assignatura és l'experimentació pròpia, per tal de poder fer un tractament posterior eficaç i adequat.

7. TEMPORALITZACIÓ DEDICACIÓ DOCENT

SETMANA	TEMA	MÈTODE	HORES
1	Tema 1	Classe Magistral i pràctica	2 hores
2	Tema 2	Classe Magistral i pràctica	2 hores
3	Tema 3	Classe Magistral i pràctica	2 hores
4	Tema 3	Classe Magistral i pràctica	2 hores
5	Tema 3	Classe Magistral i pràctica	2 hores
6	Tema 4	Classe Magistral i pràctica	2 hores
7	Tema 4	Classe Magistral i pràctica	2 hores
8	Tema 4	Classe Magistral i pràctica	2 hores
9	Tema 4	Classe Magistral i pràctica	2 hores
10	Tema 5	Classe Magistral i pràctica	2 hores
11	Tema 6	Classe Magistral i pràctica	2 hores

12	Classe pràctica	Classe pràctica	2 hores
13	Entrevista oral	Avaluació	2 hores
14	Entrevista oral	Avaluació	2 hores

- o Realitzar una taula de distribució horària per metodologia.

	Hores dedicació alumne	% sobre el total
Docència aula	28h	66%
Tutories presencials (acreditatives)	14h	34%

8. SISTEMA D'AVUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'avaluació es realitzarà a partir de:

- **Avaluació contínua** dels exercicis plantejats a classe (25%).
- **Entrevista oral** on es valorarà l'evolució personal del treball fet a classe (25%).
- Realització d'un **dossier de fitxes** amb el recull dels exercicis treballats a classe (25%). Estarà organitzat pels blocs generals que anirem desenvolupant al llarg del curs, dins de cada bloc hi hauran les diferents fitxes. Aquestes hauran de tenir les següents parts:
 - ★ Títol
 - ★ Objectiu general
 - ★ Metodologia
 - ★ Observacions
- Realització **prova escrita** (25%).

Per tal d'aprovar l'assignatura és imprescindible superar els quatre apartats proposats a l'avaluació.

9. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- BUSTOS, I. (2003): La voz, la técnica y la expresión. Barcelona. Ed Paidotribo
- CORNUT, G. (1998): La voz. México: Breviarios Fondo Cultura Económica
- GASSULL, C; GODALL, P; MARTORELL, M. (2004): La Veu. Orientacions pràctiques. Barcelona: Abadia de Montserrat
- HEUILLET-MARTIN, G; GARSON-BAVARD, H; LEGRÉ, A. (2003): Una voz para todos (volum I i II), Marsella. Ed Solal
- MORRISON, M.; RAMMAGE, L. (1996): Tratamiento de los trastornos de la voz. Barcelona, Ed. Masson

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- ARIAS, CRISTINA. (1994): Parálisis laríngeas. Barcelona. Ed Masson
- BUSTOS, I. (1995): Tratamiento de los problemas de la voz. Nuevos enfoques. Madrid. Ed. Cepe
- BUSTOS, I. (2000): Trastornos de la voz en edad escolar. Málaga. Ediciones Aljibe
- CALAIS, BLANDINE: Anatomia para el Movimiento. Ed. La Liebre de Marzo
- COULOMBEAU, B.; DUPESSEY, M. (2004): À l'écoute des voix pathologiques. Lyon. Ed Symétrie
- DINVILLE, CI (1990).: Los trastornos de la voz y su reeducación. Barcelona. Ed Masson
- LE HUCHE, F.; ALLALI, A, (1994): La voz.3. Terapéutica de los trastornos vocales. Barcelona, Ed. Masson
- LODES, H. (1997): Aprende a respirar. Barcelona, Ed. Integral
- LOWEN, A.; LOWEN, L. (2005): Ejercicios de Bioenergética. Málaga, Ed. Sirio, s.a.
- LOWEN, A. (2001): El lenguaje del cuerpo. Barcelona, Ed. Herder
- TORRES, B.; GIMENO, F. (1995): Bases anatómicas de la veu. Barcelona, Ed. Proa

ENLLAÇOS WEB

- CENTER VOICE DISORDERS: [http:// www.med.miami.edu/otolaryngology/ssinus.html](http://www.med.miami.edu/otolaryngology/ssinus.html)
- ESTILL VOICE TRAINING: <http://www.evts.com/>
- INTERVOICE: <http://www.intervoice.de/sp/index.html>
- MÉDECINE DES ARTS: <http://www.arts-medecine.com>
- REVISTA DE LO CORPORAL: <http://www.delcuerpo.com>
- VOICE FOUNDATION: <http://www.voicefoundation.org>
- www.ilogopedia.com

Titulació: Logopèdia						
Assignatura: Educació de la veu i la seva salut				Codi: 50031		Curs: 3r
Tipus: Optativa						
Objectius: Descrits anteriorment						
Crèdits ECTS: 6						
Continguts per blocs temàtics	Indicadors de competències que es desenvolupen	Tipus d'activitats docents (1) 1,2,3,4,5,6,7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne.		
1	específiques	1,2,6,7	2h	1h	3, 4, 5	25%
2	específiques	1,2,6,7	2h	1h	3, 4, 5	25%
3	específiques	1,2,6,7	2h	1h	3, 4, 5	25%
4	específiques	1,2,6,7	2h	1h	3, 4, 5	25%
5	específiques	1,2,6,7	2h	1h	3, 4, 5	25%
6	específiques	1,2,6,7	2h	1h	3, 4, 5	25%

(1) **Activitats d'aprenentatge possibles:** 1 Directes, 2 Tutelades, 3 Treball de camp, 4 Laboratori, 5 Seminari-Fòrum, 6 Treball autònom, 7 Preparació avaluació.

(2) **Activitats d'avaluació:** 1. Prova/entrevista diagnòstica inicial, 2. Informe de progrés, 3. Proves, exercicis, problemes, de procés, 4. Autoavaluació de l'alumne (individual, en grup) de procés, segons pauta, 5. Observacions de procés segons pauta, 6. Valoració final d'informes, treballs, projectes, etc., (individual, o en grup), 7. Proves finals (escrites, orals, ...) , 8. Proves finals d'opció múltiple, 9. Portfòlio alumne, Memòria, 10. Autoavaluació de l'alumne final.